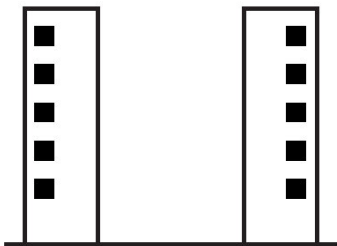
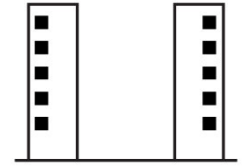

SÍDLIŠTĚ

vznik a vývoj fenoménu sídliště

PŮVOD SÍDLIŠŤ

- _ průmyslová revoluce → prudký rozvoj měst → příliv obyvatel do měst
- _ prohlubování sociálních rozdílů → vznik chudinských slumů
- _ jak zlepšit kvalitu bydlení v chudinských čtvrtích?
jak by měli ve městech bydlet příslušníci nižších vrstev?

myšlenka kolektivního bydlení

výškové objekty, které netvoří uzavřené bloky

velký počet lidí na malé ploše při zachování volných prostorů zeleně

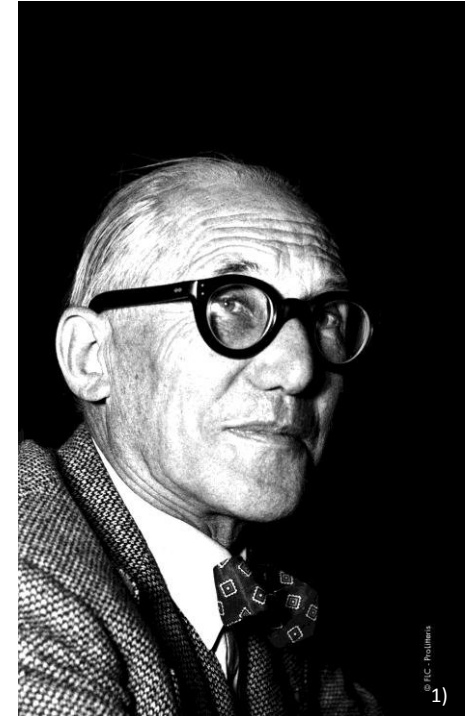
- _ konec 19. stol., Francie, počátky výstavby některých forem kolektivního bydlení
- _ stavební technologie stále neumožňují výstavbu sídlišť v dnešním slova smyslu → rozsah výstavby této formy bydlení poměrně omezený

PŮVOD SÍDLIŠŤ

Jak to vlastně začalo?

- _ Le Corbusier
 - _ autor funkcionalistických staveb
 - _ propagátor modernistických směrů
 - _ moderní **stavební materiály** (beton, ocel, sklo)
 - urbanistická řešení obytných čtvrtí**
- _ 20. léta 20. století, CIAM → Athénská charta

↓ zásady moderního urbanismu

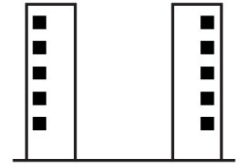
„Základními klíči urbanismu jsou čtyři funkce: **bydlení, práce, rekreace, doprava.**“

„Je nutné požadovat **výstavbu vysokých staveb** s dostatečnými vzájemnými odstupy, uvolňujícími prostor pro rozsáhlé zelené plochy.“

„Urbanismus je věda o třech a nikoli jen o dvou rozměrech. Jen přiřazením **výškového rozměru** lze řešit moderní dopravní problémy a stejně tak i problém rekreace využitím získaného volného prostoru.“

PŮVOD SÍDLIŠŤ

Jak to vlastně začalo?

- _ 20. a 30. léta 20. století, minimální praktické využití modernistických konceptů
- _ druhá světová válka → zničený a poškozený bytový fond + poválečný baby-boom

bytová krize

- _ modernistické koncepty + rozvoj technologií (prefabrikace, litý beton)
- _ rychlá výstavba velkého počtu bytů z prefabrikovaných dílců = ideální řešení problému

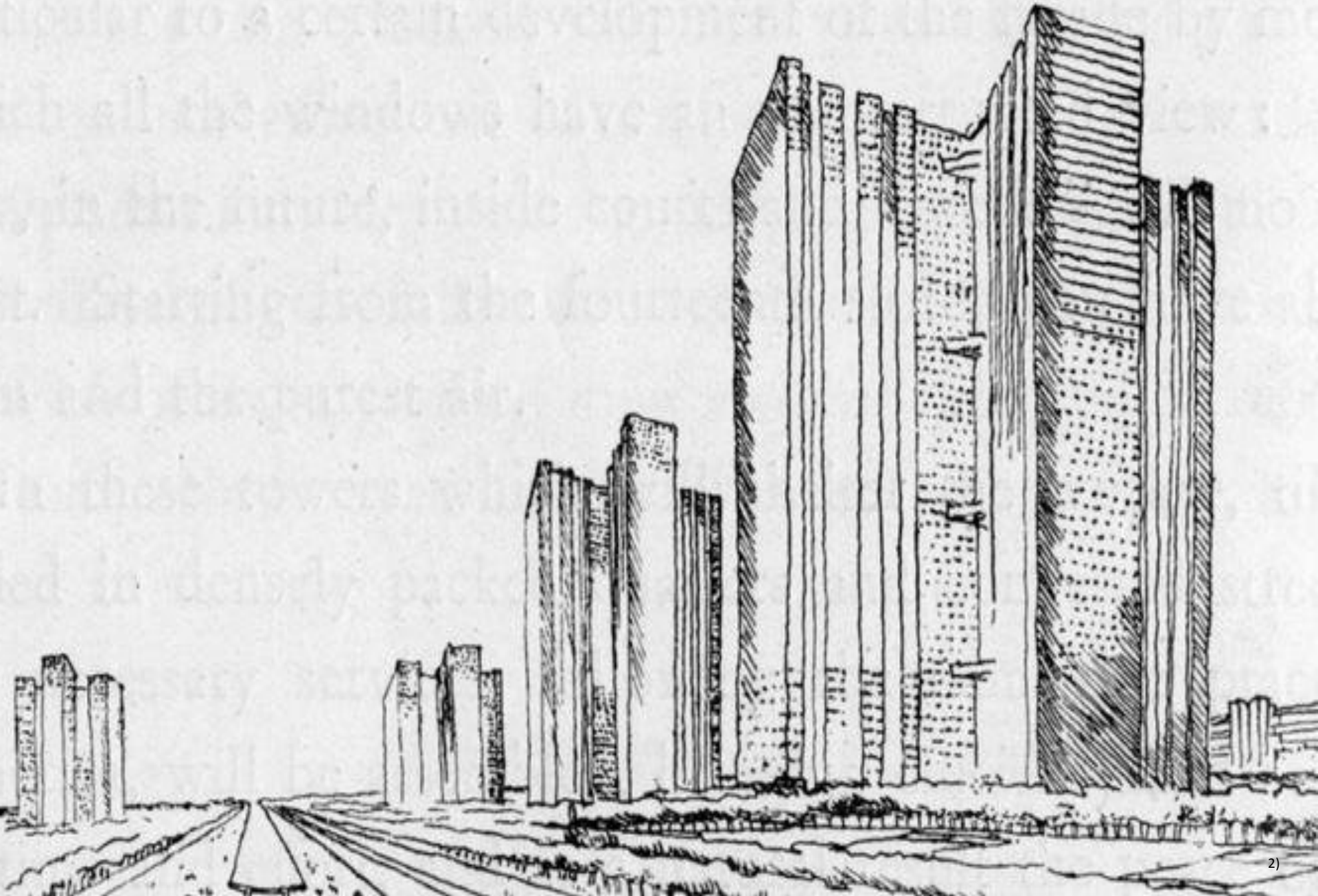
60. léta

masová výstavba nových bytů

= hlavní priorita bytových politik

- _ zvýšení standardů bydlení – teplá a studená tekoucí voda, centrální vytápění, vana, ...
- _ nejvyšší výstavba v Německu a Francii, velký rozmach ve Švédsku, Finsku
- _ minimální výstavba v Anglii a Irsku

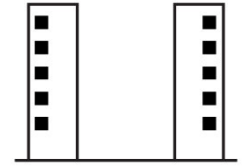
A CITY OF TOWERS, 1923, Le Corbusier

Unite d' Habitation, 1946, Le Corbusier, Marseille

SÍDLIŠTĚ V ČECHÁCH

- _ 50. léta 20. století, první sídliště v duchu socialistického realismus – reakce na bytovou nouzi
 - _ technologie výstavby zděná
 - _ výstavba převážně v hornických oblastech, např. Ostrava – Poruba
- _ 60. léta 20. století, podpora industrializace → masivní výstavba v duchu funkcionalismu
 - _ byt v novém sídlišti = **symbol vyššího životního standartu**
- _ 70. a 80. léta 20. století, vrchol výstavby panelových sídlišť
- _ 80. léta, kritiky bydlení na sídlišti → snahy o **humanizaci** sídliště
- _ přelom 80. a 90. let, sídliště považována za symbol šedi a uniformity

90. léta, ukončení výstavby sídlišť

Praha dle SLDB 2001

- _ podíl osob bydlících _ v bytových domech (84 %), v rodinných (15 %), v ostatních domech (1 %)
- _ celkový počet bytů na sídlištích = cca 240 - 245 tisíc osob
- _ počet bydlících na sídlištích = 555 - 565 tisíc osob = cca **47 % všech obyvatel Prahy**

OSTRAVA PORUBA, 50. léta 20. století, zděná výstavba

OSTRAVA PORUBA, panelová výstavba

OSTRAVA PORUBA, panelová výstavba

SÍDLIŠTĚ MALEŠICE, 1963, panelová výstavba

ZDROJE_fotografie

- 1) <http://nuevosrelojes.com/caballero/trilogia-le-corbusier-por-girard-perregaux/>
- 2) <http://wildrocketsledgeride.com/roads-underground-crazy/this-is-dystopian-le-corbusier-on-acid/>
- 3) <http://www.heathershimmin.com/le-corbusier>
- 4) lebduch.rajce.idnes.cz/Stara_Poruba
- 5) lebduch.rajce.idnes.cz/Stara_Poruba
- 6) lebduch.rajce.idnes.cz/Stara_Poruba
- 7) <http://www.malesice.eu/malesice/historicka-fota>

ZDROJE_text

SUNEGA, Ing. Petr a RNDr. Tomáš KOSTELECKÝ, CSC. Prostředí sídlišť v ČR a v zahraničí: vybrané asp

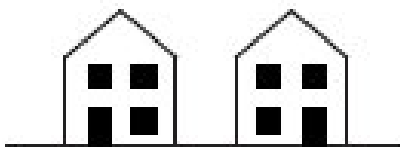
ARCHITEKTURA VE VZDĚLÁVÁNÍ

Petra Brůžková, Lenka Hradecká, Tomáš Tomsa

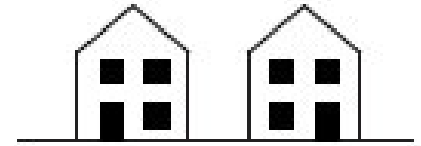

VILOVÁ ČTVRŤ

fenomén zahradního města

ZAHRADNÍ MĚSTO

- _ průmyslová revoluce → prudký rozvoj měst → příliv obyvatel
- _ prohlubování sociálních rozdílů → přelidnění → problémy s hygienou

myšlenka bydlení v zeleni

soubor samostatných domů obklopených zelení

zelená „zahradní města“

ZAHRADNÍ MĚSTO

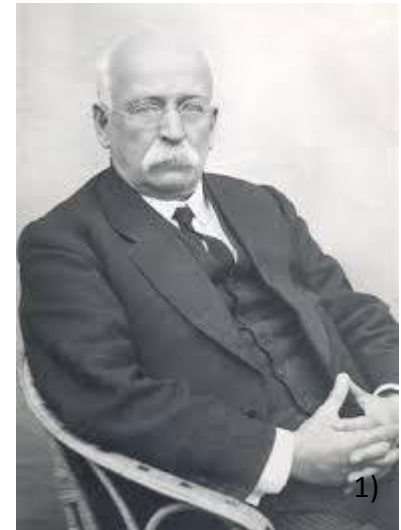
Jak to vlastně začalo?

- _ Ebenezer Howard
 - _ anglický teoretik
 - _ 1898 kniha Zahradní město zítřka
 - _ spojení výhod venkova a města
- nový typ urbanistického celku**
- _ původně sociální utopie → transformace myšlenky

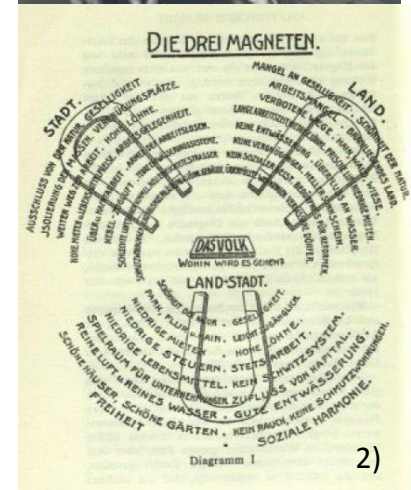

luxusní bydlení

vznik vzorových vilových čtvrtí

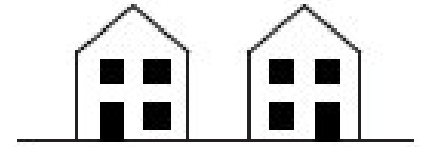
1)

2)

VILOVÁ ČTVRŤ

Jak to vlastně začalo?

_ 20. léta a 30. léta

_ období výstavby obytných čtvrtí → styl funkcionalismu nachází uplatnění ve výstavbě

vzorové vilové čtvrti

_ Německo, Anglie, Francie

_ funkcionalističtí architekti, nové formy bydlení

hledání ideálního bydlení

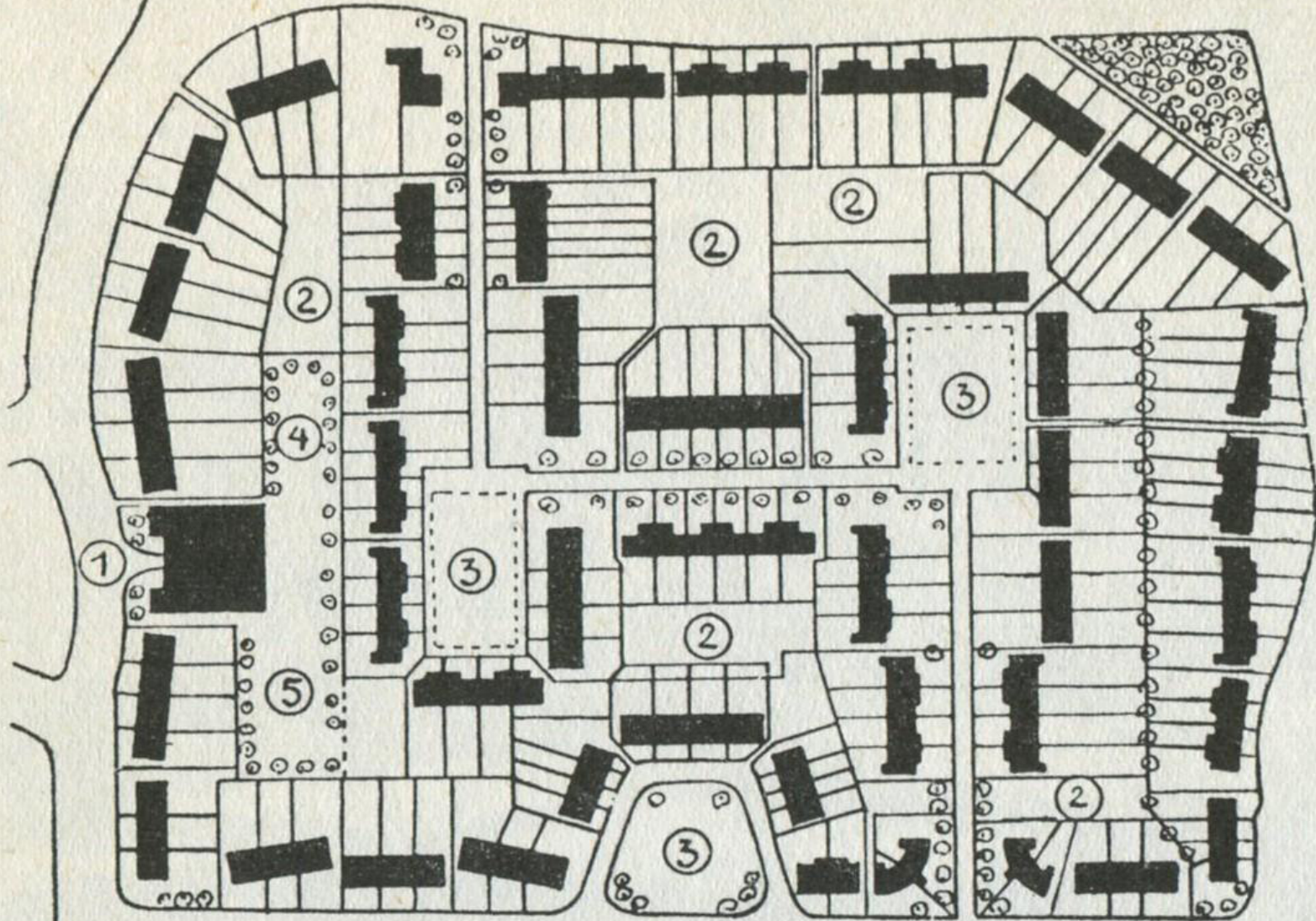
_ 1927 Sídliště Weissenhof

_ mezinárodní architektonická soutěž

_ Le Corbusier, Ludwig Mies van der Rohe

PIXMORE-HILL · LETCHWORTH

LECHTWORK 1903, Anglie

① INSTITUT
PLATZE

② GEMEINDE-GÄRTEN
④ BOWLING-GRÜN

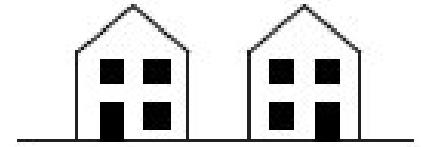
③ RASEN
⑤ TENNIS-PLATZE

WEISENHOF SIEDLUNG, 1927, Stuttgart

STUTTGART. Weißenhof-Siedlung

VILOVÁ ČTVRŤ V ČECHÁCH

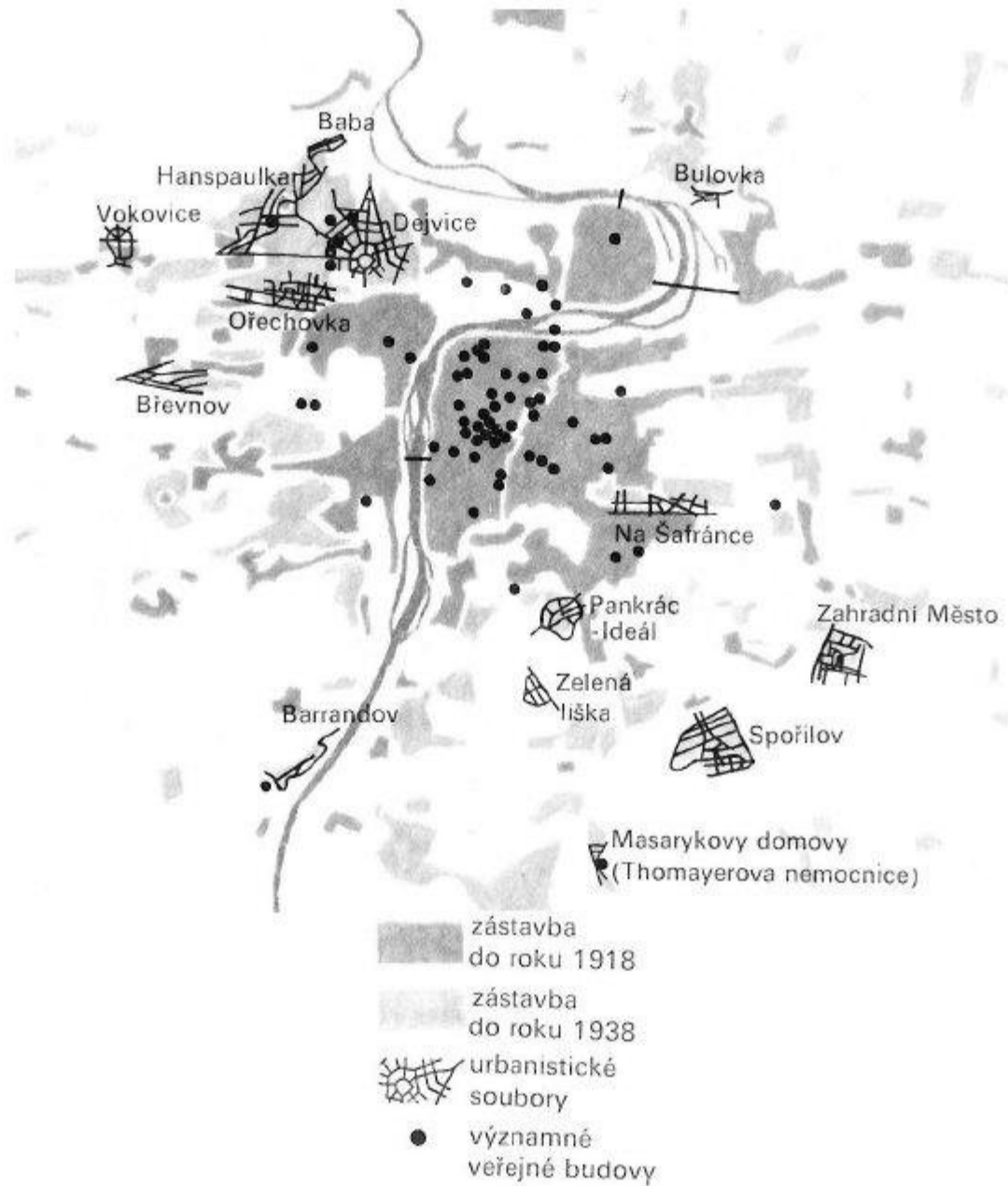
- _ rozvoj výstavby je spojený se vznikem Československa
 - _ převážně v Brně a v Praze
 - _ 1922 vznik „Velké Prahy“ – rozvoj nové výstavby, mladá arch. generace
- _ 20. a 30. léta → výstavba v duchu funkcionalismu
- _ Ořechovka, Haunspaulka

- _ **1932 vilová kolonie Baba v pražských Dejvicích**
 - _ výjimečná lokace tyčící se v kopci nad Dejvicemi – funkcionalistické panorama
 - _ ucelený urbanismus, šachovnice – autor Pavel Janák
 - _ vysoká architektonická kvalita staveb

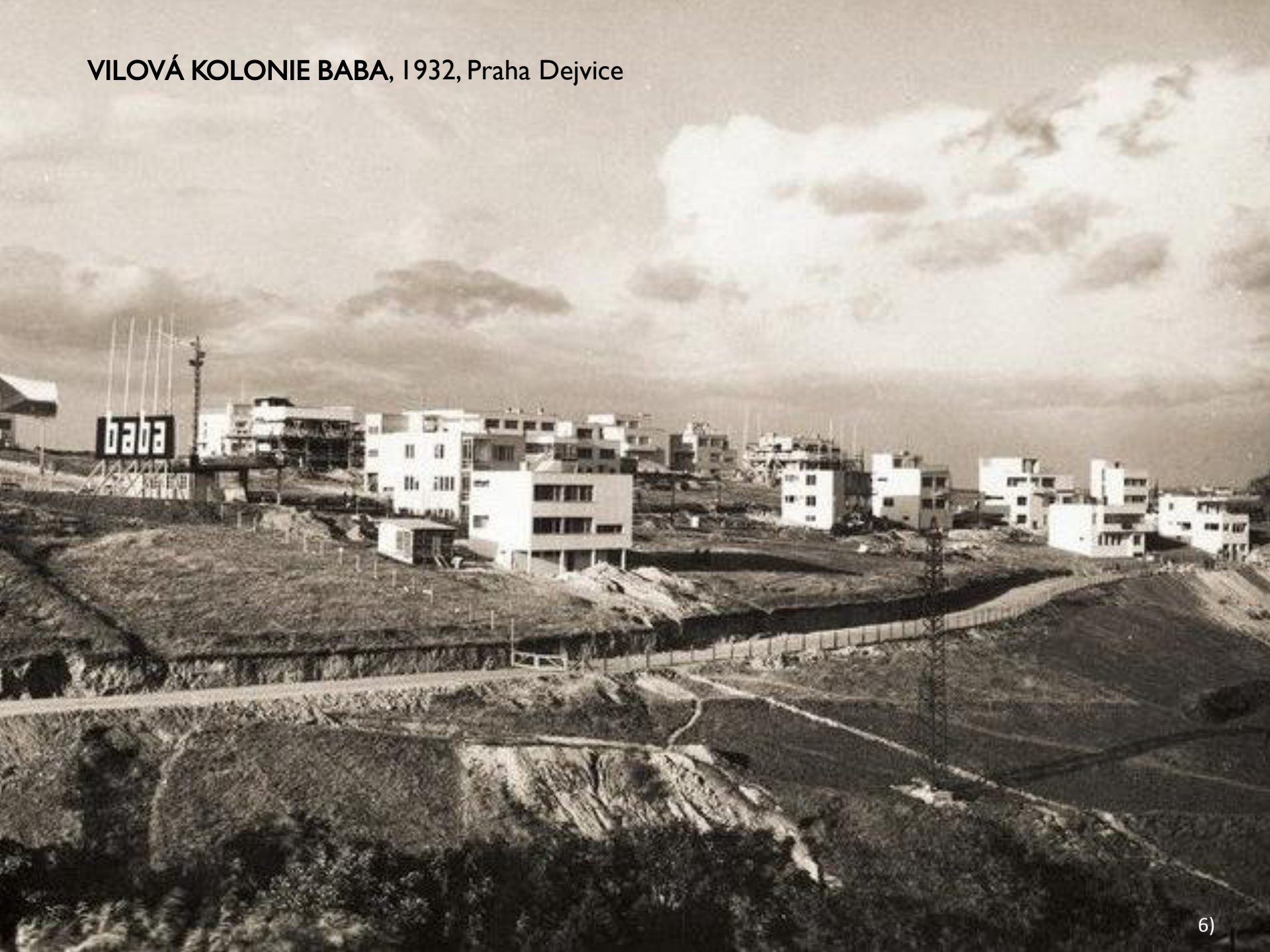

druhá světová válka – přerušení výstavby vilových kolonií

VÝVOJ PRAHY 20. léta a 30. léta 20. století

VILOVÁ KOLONIE BABA, 1932, Praha Dejvice

ZDROJE_fotografie

- 1) <http://www.houseplanninghelp.com/do-garden-cities-just-become-cities-over-time/>
- 2) <http://www.techlib.cz/cs/83055-gartenstadte-in-sicht>
- 3) http://modernismbuildingurbanjournal381.blogspot.cz/2012/12/lmvdr-et-al-weissenhof-siedlung_16.html
- 4) HRŮŽA, Jiří – Urbanismus světových velkoměst I. díl - Praha
- 5) <https://www.baumeister.de/prager-funktionalismus/>

ZDROJE_text

www.iprpraha.cz

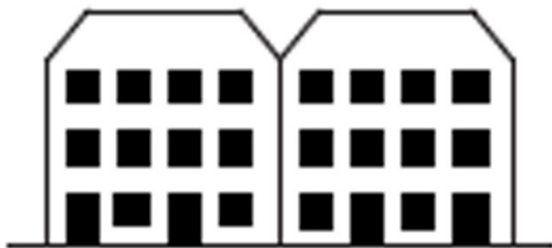
ARCHITEKTURA VE VZDĚLÁVÁNÍ

Petra Brůžková, Lenka Hradecká, Tomáš Tomsa

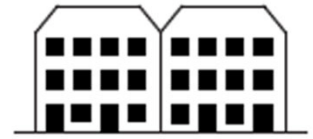

MĚSTSKÝ BLOK

vznik a vývoj blokové zástavby

VZNIK BLOKOVÉ ZÁSTAVBY

- Vznik sídlišť můžeme řadit již do dob Mezopotámie
- Každé období v historii má svou blokovou zástavbu
 - úzká gotická parcelace, shlukování parcel v baroku
- Největší rozmach 19. století → průmyslová revoluce → stěhování lidí za prací

Inspirování urbanistů napříč celou Evropou

Baron Georges-Eugène Haussman

Začátek asanace Paříže

- Asanace- očištění města, zboření středověkého a nahrazení novou moderní zástavbou v blocích. Široké bulváry, jasně vymezená parcelace, určená výška, šířka, patrování i vzhled fasád
- Bloková výstavba se netýká jen bourání, ale i rozšiřování města

[illegible]

BARCELONA

BARCELONA, hlavní třída Rambla

PARIZ, „chaotická“ bloková výstavba

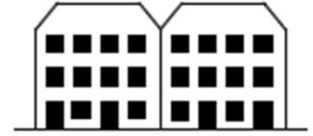
PAŘÍŽ, schwarzplan (černé domy, bílé ulice)

PAŘÍŽ

BLOKOVÁ VÝSTAVBA ŽIŽKOV

- V Praze dochází k Asanaci Starého Města (ulice Kozí, dobře patrné rozdíly mezi středověkým a novověkým městem)
- Rozšiřování města – nové čtvrtě – Královské Vinohrady, Smíchov, Dejvice, Žižkov,...

Palác Akropolis

Kubelíkova

Olšanské náměstí

Sevčková

Křížkovského

Žižkovská televizní věž

Mahlerovy sady

Škroupovo nám.

Pospíšilova

Jibichova

Ondříčkova

Ondříčkova

Žižkov nám.

Křišťanova

Baranova

Slavíkova

Zvonařova

Blodkova

Velehradská

Jagellonská

Bořivojova

Radhošská

Lucemburská

Radhošská

Přemyslovská

Orlická

Radhošská

Vinohradská

Libick

nám. J. z Poděbrad

nám. J. z Poděbrad

nám. J. z Poděbrad

Kostel Nejsvětějšího
srdce Páně

Jiřího z Poděbrad

PRAHA, ŽIŽKOV

Jiřího z Poděbrad

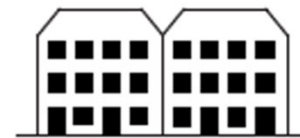

↑
P
RÉSERVÉ
08 - 04.5
0. PLATNOU
PARKOVACÍ KARTOU
04 - 08.5
BEZ OMEZENÍ
0.000 000 000

PRAHA, ŽIŽKOV

13 07 2013

BLOKOVÁ VÝSTAVBA

Bloková výstavba je v historii urbanismu velmi významná.

V tomto způsobu stavění je jasně daný

Veřejný prostor - ulice a chodníky, náměstí a parky

Poloveřejný prostor - vnitrobloky, které vznikají uzavřením jednotlivými domy „bloky“ tento prostor byl z počátku zelenou plochou pro uživatele bloku.

Soukromý prostor - vzniká následným dělením vnitrobloku na vlastní zahrádky

Výhody blokové zástavby –

- Udržení města, struktura blokové zástavby vydrží déle než samotný dům
- Jasně rozdělení jednotlivých prostorů
- Snadné kombinování provozů – bydlení, obchody, kanceláře – živé město
- Lidské měřítko

Nevýhody blokové zástavby –

- Vznik blokové zástavby je brán, jako něco špatného díky asanaci – přerušení historické kontinuity
- Náročné na plánování

ZDROJE_fotografie

- 1)<http://www.google.cz/maps/place/Praha>
- 2)<http://www.google.cz/maps/place/Barcelona>
- 3)<https://www.google.cz/maps/place/Řím>
- 4) <https://www.google.cz/search?sa=G&q=lugares+con+encanto+en+barcelona>
- 5)<https://www.google.cz/maps/place/Praha/@50.0885858,14.4160243,3a>
- 6)<https://www.google.cz/maps/place/Řím,+Itálie/@41.8918962,12.5122228,14z>

ARCHITEKTURA VE VZDĚLÁVÁNÍ

Petra Brůžková, Lenka Hradecká, Tomáš Tomsa

HISTORICKÉ CENTRUM

vznik a vývoj historického centra

VZNIK HISTORICKÉHO CENTRA

- Středověké město je v našich podmínkách nejstarší dochovanou formou města
- Jsou po celé Evropě v podstatě stejné – rostlá x plánovaná
- V Praze vidíme obě struktury
- Rostlá – Staré Město, Malá Strana
- Plánovaná – Nové Město (založené Karlem IV.)

ROSTLÁ STRUKTURA

- Odvíjí se od centra dění – náměstí s trhem (Staroměstské náměstí)
- Z „centra“ se odvíjí radiálně (paprskovitě) jednotlivé ulice z města
 - Cesta k řece (ke Karlovu mostu)
 - Cesta na Plzeň, Boleslav
 - Za hradbami se nachází kláštery (Anežský klášter)
- Struktura má úzké parcely podél křivolakých ulic
 - Na parcelu si musí majitel doslova namačkat dům, stodolu, chlív a dvorek

PLÁNOVANÁ STRUKTURA

- Je naplánovaná tzv. lokátorem (pověřený, velmi chytrý člověk, který má na starosti najít vhodnou lokaci a naplánovat město)
- **Nové Město Pražské 1348** založeno Karlem IV.
 - Velikost města byla dostačující až do 19. století
 - Byly přesně vymezené bloky, ulice, v přesném rastru, doplněné o významné náměstí „trhy“
 - Koňský trh (Václavské náměstí), Karlovo náměstí, Senovážné náměstí, apod.
 - V době středověku se díky tomuto urbanistickému zásahu se Praha stala jedním z největších měst

BARCELONA, rostlá struktura středověkého města

Reial Cercle Artístic de Barcelona

Museu Diocesà de Barcelona

Plaça de Ramon Berenguer el Gran

H10 Montcada

Plaça Nova

Plaça de Sant Iu

Jaume I

Plaça de la Cucurulla

Catedral de Barcelona

Museu d'Història de Barcelona (MUHBA)

Plaça de Garriga i Bachs

Iglesia de Sant Felip Neri

Museo de la Moto de Barcelona

Hotel Gotico

Palau de la Generalitat de Catalunya

Església dels Sants Just i Pastor

Sala Parés

Hostal Boqueria

Hotel Call

Pla

Basilica del Pi

Plaça de Sant Miquel

Pasteleria Escribà

Rambla

Liceu

Església de Sant Jaume

Can Culleretes

Catalonia Avinyo

Harlem Jazz Club

Plaça de la Verónica

BARCELONA, historické centrum

Řím, historické centrum na základech antického mesta

ŘÍM, historické centrum

PRAHA, Staré Město a Nové Město

PRAHA, středověké město

ZDROJE_fotografie

- 1)<http://www.google.cz/maps/place/Praha>
- 2)<http://www.google.cz/maps/place/Barcelona>
- 3)<https://www.google.cz/maps/place/Řím>
- 4) <https://www.google.cz/search?sa=G&q=lugares+con+encanto+en+barcelona>
- 5)<https://www.google.cz/maps/place/Praha/@50.0885858,14.4160243,3a>
- 6)<https://www.google.cz/maps/place/Řím,+Itálie/@41.8918962,12.5122228,14z>

ARCHITEKTURA VE VZDĚLÁVÁNÍ

Petra Brůžková, Lenka Hradecká, Tomáš Tomsa

